

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 12Csp/80/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7919201798
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Miľko
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2019:7919201798.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov, sudcom JUDr. Jánom Miľkom, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: F. K.K., O. XXX/XX, XXX XX Č., H. I. X.XXX,XX M. s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

- I. Žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi 1.513,48 EUR do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi 5,00 % ročné úroky z omeškania od 26.03.2019 až do zaplatenia zo sumy 1.459,54 EUR, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- III. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.
- IV. Žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca v žalobe žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť uhradiť nesplatenú istinu z úveru v sume 1 459,54 Eur, dlžné úroky z úveru ku dňu 25.3.2019 v sume 52,20 Eur, úroky z omeškania v sume 0,58 Eur, 5 % ročné úroky z omeškania a 10,90 % ročné zmluvné úroky zo sumy 1 459,54 Eur za obdobie od 26.3.2019 do zaplatenia, 5 % ročné úroky z omeškania z nezaplatených úrokov 52,20 Eur od 26.03.2019 do zaplatenia a poplatky za poistenie v sume 1,16 Eur. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný riadne a včas nesplatil úver, ktorý mu žalobca poskytol, a preto mu vznikla povinnosť nesplatenú časť úveru, úrokov a poplatkov.
2. Žalovaný sa pojednávania 25.10.2019 nezúčastnil ani a vo veci sa nevyjadril.
3. Súd zistil, že dňa 23.7.2018 bola uzavretá zmluva o úvere, na základe ktorej žalobca žalovanému poskytol 1 500,00 Eur a žalovaný sa zaviazal uhrádzať splácanie úveru mesačne podľa dohodnutých úverových podmienok.
4. Z dôvodu riadneho nesplácania úveru veriteľ prikrečil k predčasnej splatnosti ku dňu 25.3.2019, o čom žalobca predložil súdu oznámenie z 25.3.2019.
5. Z výpisu čerpania splátok a úhrad predložených žalobcom súd zistil, že žalobca evidoval ako nesplatenú časť istiny ku dňu 25.3.2019 sumu 1 459,54 Eur, sumu 52,20 Eur ako nesplatené zmluvné úroky, sumu 0,58 Eur ako nesplatené úroky z omeškania a sumu 1,16 Eur ako neuhradené poplatky za poistenie, všetko spolu vo výške 1 513,48 Eur. Po dni splatnosti žalovaný uhradil už neuhradil na splatenie úveru žiadnu splátku. Tieto skutočnosti nie sú medzi stranami sporné.

6. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

7. Podľa § 499 Obchodného zákonníka, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

8. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

9. Podľa § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú.

10. Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

11. Podľa § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

12. Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatennej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

13. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

14. Podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

15. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z., na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

16. K spôsobu právneho posúdenia vecí súd uvádza: Právna úprava odplaty za dočasné prenechanie peňažných prostriedkov úverovou zmluvou, z ktorej je potrebné, vzhľadom na absenciu inej občianskoprávnej úpravy (§ 52 ods. 2 posledná veta Občianskeho zákonníka) vyjsť i pri posudzovaní spôsobu úročenia spotrebiteľských úverov je obsiahnutá v ustanovenia § 502 a § 503 Obchodného zákonníka. Podľa ustanovenia § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Podľa ust. § 503 Obchodného zákonníka, záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. (2) Ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú

v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky. (3) Dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov. Z citovaných ustanovení je zrejmé, že zákon naproti času, od kedy je úverový dlžník povinný platiť úroky (od poskytnutia) výslovne neupravuje, až na prípad keď dlžník vráti poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve, tiež do kedy úroky veriteľovi patria. To v praxi vyvolalo interpretačný spor, či sa poskytnuté peniaze úročia až do skutočného vrátenia poskytnutých peňazí alebo či povinnosť platiť úroky zaniká so splatnosťou úveru alebo jeho časti. Pre objektivnosť je potrebné konštatovať, že predovšetkým v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu ČR (por. napr. žalobcom zmienený rozsudok sp. zn. 32 Cdo 3830/2014) možno zaznamenať názor, že veriteľovi patria úroky aj po zosplatnení úveru. V každom zo súdu známych prípadov však riešenie tejto otázky nadväzovalo na záver o platnosti dohody veriteľa a dlžníka o úrokoch po zosplatnení v úveru, pričom otázka výlučne zákonného rámca úročenia (teda o situáciu keď sa veriteľ s dlžníkom na úročení úveru po zosplatnení nedohodli), sa v týchto, len na prvý pohľad obdobných prípadoch, neriešila. V podmienkach Slovenskej republiky síce uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 143/98 zo dňa 1.7.2000, na ktoré sa v rozhodovacej praxi na podporu názoru o úročení úveru len do jeho splatnosti frekventovane odkazuje, nerieši túto otázku ťažiskovo. Súd v tejto súvislosti dospel k záveru, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 OBZ), v ňom nie je nijak bližšie zdôvodnený. Na strane druhej však nemožno prehliadať, že zdôvodnenie založené i na tomto názore prešlo testom ústavnosti, pričom Ústavný súd SR vo svojom uznesení sp. zn. IV. ÚS 476/2012 z 18.9.2012, jednak zmienené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR považoval za súčasť štandardnej judikatúry všeobecných súdov a jednak výklad vo výsledku zodpovedajúci tejto alternatíve právneho posúdenia veci, považoval za ústavne akceptovateľný. Na podklade uvedených judikatórnych výstupov sa k tomuto názoru prikláňa tiež súd aj v tejto veci, pričom k formovaniu tejto jeho argumentačnej pozície došlo v podstatnom tiež na podklade týchto úvah: Interpretácia trvania úročenia úveru musí podľa úvahy súdu odzrkadľovať tiež samotnú podstatu úroku a špecifickosť právnej situácie, ktorá po zosplatnení úveru nastáva. Právna teória i rozhodovacia prax sú v tomto zmysle zajedno v tom, že úrok je cenou peňazí - odplatom veriteľa za to, že peňažné prostriedky dočasne prenechá dlžníkovi a ten ich v dohodou stanovenej alebo na základe zákona veriteľom určenej dobe môže využívať. Rovnako nakoniec vníma podstatu úroku vo svojej právnej argumentácii i sám žalobca. Práve možnosť disponovať s peňažnou sumou na dosiahnutie vlastného hospodárskeho prospechu na strane dlžníka a získanie úroku za poskytnutie tejto možnosti na strane veriteľa predstavujú bezprostredný ekonomický dôvod (kauzu) vzniku právneho vzťahu z úverovej zmluvy. Účinným uplatnením práva mimoriadneho zosplatnenia úveru veriteľom dochádza celkom nepochybne k narušeniu tejto kauzy úverovej zmluvy; v ďalšom čase už totiž dlžník nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, keďže veriteľ mu túto možnosť už viac nedáva (odňal). Nevrátením prenechaných peňazí po zosplatnení úveru, bez ohľadu na to aké účinky z hľadiska trvania úverového vzťahu právnomu úkonu zosplatnenia pripíšeme, nepochybne vzniká protiprávny stav, s ktorým sú ako následok prípadne spojené sankčné (úroky z omeškania), zodpovednostné (náhrada škody) a zabezpečovacie plnenia (zmluvná pokuta), na ktorých sa účastníci pre tento prípad dohodli, alebo ktoré sú dané zákonom a nie záväzky majúce povahu odplaty, medzi ktoré úrok, ako už bolo vyjadrené skôr rozhodne patrí. Nemožno v tejto súvislosti prehliadnúť ani, že otázka „odplaty“ za nesplnenie povinnosti dlžníkom vyvstala výlučne v súvislosti s úverovými vzťahmi, pričom mimo nich súdu nie sú zrejmé prípady, kedy by sa veriteľ po zročnení plnenia domáhal mimo sankčných, zabezpečovacích alebo zodpovednostných záväzkov tiež iných vedľajších plnení, majúcich povahu akejkoľvek zmluvnej odplaty. Takto napríklad po skončení nájmu prenajímateľa nežiadajú nájomné až do vydania predmetu nájmu i napriek tomu, že zákon platenie nájmomného len za obdobie trvania nájmu nelimituje (rovnako ako úrok pri úveroch). Možno síce namietat, že náhradu za užívanie veci bez právneho dôvodu vlastníci bežne žiadajú, treba mať ale na zreteli, že svojím charakterom sa nad akúkoľvek pochybnosť nejedná o odplatu, ale o náhradu zo zodpovednostného vzťahu z bezdôvodného obohatenia, ktorú, ako už bolo skôr zmienené, odvolací súd pripúšťa i v prípade úverových vzťahov. Súd teda nevzhladol právny, ekonomický a v svojej podstate ani žiaden iný racionálny dôvod, pre ktorý by výklad právnej úpravy mal smerovať k úročeniu poskytnutých peňazí aj po zosplatnení úveru, teda v čase, kedy veriteľ dlžníkovi neposkytuje možnosť užívať jeho peniaze, ale dlžník veriteľove peniaze protiprávne zadržáva. Celkom nepatričnou je argumentácia žalobcu, založená na znení poslednej vety ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého úroky je povinný (dlžník) zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov. Použitá formulácia na prvý pohľad evokuje u zástancov úročenia úveru aj po splatnosti, že tým je otázka zodpovedaná „do vrátenia“, a teda nie do splatnosti; tento argument však vo svojej podstate abstrahuje od toho, že jeho znenie, zvlášť však použité slovo

„len“ v tomto ustanovení jasne naznačuje, že tým bolo sledované obmedzenie dohodnutého úroku v prípade skrátenia doby vrátenia peňazí a nie rozšírenie úročenia nad túto dobu. Zástancovia názoru o úročení úveru po splatnosti sa doposiaľ uspokojivo nevysporiadali ani s jeho zrejmu kolíziou s úpravou, priznávajúcou veriteľovi za omeškanie dlžníka s peňažným plnením iba úroky z omeškania (poplatok z omeškania), za situácie, keď možnosť kvantitatívneho rozšírenia tejto sankcie za oneskorené plnenie v občianskoprávných vzťahoch je v právnej praxi jednotne odmietané. Úročenie zosplatneného úveru zároveň nereflektuje ani skutočnosť, že právny poriadok úhrn sankcií za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov (podľa ust. § 3a ods. 2 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. sa nimi rozumejú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov) limituje. Túto skutočnosť je potrebné mať na zreteli pri posudzovaní platnosti prípadnej dohody strán o povinnosti žalovaného plniť žalobcovi za omeškanie s vrátením zosplatneného úverového dlhu úroky.

17. Rámcová úprava odplaty za dočasné prenechanie peňažných prostriedkov úverovou zmluvou, z ktorej je potrebné, vzhľadom na absenciu inej občianskoprávnej regulácie (§ 52 ods. 2 posledná veta OZ) vyjsť i pri posudzovaní spôsobu úročenia spotrebiteľských úverov, je obsiahnutá v ust. §§ 502 a 503 Obchodného zákonníka.

18. Podľa ust. § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

19. Podľa ust. § 503 Obchodného zákonníka, záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. (2) Ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky. (3) Dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

20. Obdobne, v zmysle ust. § 16 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., spotrebiteľ má právo kedykoľvek počas doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne splatiť pred dohodnutou lehotou splatnosti. V takom prípade je spotrebiteľ povinný uhradiť úrok a náklady vzniknuté len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia.

21. Z citovaných ustanovení je zjavné, že zákon naproti času, od kedy je úverový dlžník povinný platiť úroky (od poskytnutia) výslovne neupravuje (ako už bolo zmienené), až na prípad, keď dlžník vráti poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve, tiež, dokiaľ úroky veriteľovi patria. To v praxi vyvolalo interpretačný spor, či sa poskytnuté peniaze úročia až do skutočného vrátenia poskytnutých peňazí alebo či povinnosť platiť úroky zaniká so splatnosťou úveru alebo jeho časti. Táto názorová nezhoda, prakticky sa prejavujúca diametrálne odlišným rozhodovaním všeobecných súdov v tejto otázke, jednoznačne a definitívne doposiaľ nebola uspokojivo ukončená jednoznačným záverom niektorou zo súdnych autorít. Preto popri množstve rozhodnutí podporujúcich právny názor žalobcu, existuje celý rad odlišných verdiktov okresných a krajských súdov.

22. Napokon pokiaľ je právny názor zástancov úročenia splatného úveru interpretačne ovplyvnený ust. § 13 ods. 3 veta prvá zák. č. 129/2010 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnkov, v zmysle ktorého ak spotrebiteľ uplatní právo podľa odseku 1 (právo odstúpiť zmluvy o spotrebiteľskom úvere bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní od uzavretia úverovej zmluvy), je povinný zaplatiť veriteľovi istinu a úrok z tejto istiny odo dňa, keď sa spotrebiteľský úver začal čerpať, až do dňa splatenia istiny, možno síce prisvedčiť úvahe, že toto ustanovenie skutočne počíta s úročením aj po splatnosti úveru, vzhľadom však na jeho osobitosť, podľa názoru súdu z neho nemožno vyvodzovať všeobecné interpretačné závery. Je potrebné mať totiž na zreteli, že toto zákonné ustanovenie rieši veľmi špecifickú situáciu, ktorá nastáva len v prípade ak spotrebiteľ využije svoje právo v lehote 14 dní od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere odstúpiť. Odstúpenie od zmluvy spotrebiteľom podľa tohto ustanovenia je vo svojej podstate celkom svojrázne oprávnenie, ktoré v záujme ochrany spotrebiteľa narúša fundamentálny atribút záväzkov - záväznosť povinnosti plniť, vyjadrením ktorej je tiež právna možnosť neplniť (odstúpiť) od zmluvy len v zákonom určených prípadoch, ktoré sú naviazané len na nejakú vadu či porušenie právnej

povinnosti. Tu zákon umožnil spotrebiteľovi odstúpiť od zmluvy aj bez existencie dôvodu, s čím je prirodzene spojená potreba vyváženia tohto inak celkom zrejme jednostranného a nesystémového oprávnenia. Nesystémové právo tu zákonodarca vyvážil nesystémovou povinnosťou, potreba ktorej tu logicky vyplynula z povahy veci, keďže, pokiaľ by tu nedošlo k formulovaniu takto široko koncipovanej povinnosti platiť úroky až do splatenia istiny, bola by to celkom nepochybne istá právom aprobovaná cesta ako si peniaze požičať bezúročne. Z toho vyplýva, že možnosť a následky realizácie práva spotrebiteľa odstúpiť od úverovej zmluvy v čase do 14 dní od jej uzavretia predstavujú veľmi špecifickú, navyše v záväzkových vzťahoch rozhodne nie celkom typickú situáciu, úpravu ktorej preto podľa názoru súdu nemožno prevziať ako pravidlo úročenia splatného úveru v prípadoch, keď sa úver stane splatným uplynutím dohodnutej doby alebo uplatnením práva veriteľa zosplatiť celý úver.

23. Súd na podporu správnosti týchto úvah dodáva, že ust. § 53 ods. 1 veta prvá a ust. § 53 ods. 5 OZ zakazujú pod následkom neplatnosti v spotrebiteľských zmluvách uvádzať tiež ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Inak povedané, zmluvná voľnosť účastníkov spotrebiteľskej zmluvy je obmedzená aj tým, že nedovoleným, a teda neplatným, je tiež i dojednanie spôsobujúce značnú nerovnováhu v ich právnom postavení. Obvyklá argumentácia dodávateľov, že spotrebiteľ sa oboznámil so zmluvou, že si prečítal aj všeobecné obchodné podmienky, že podpísal s nimi vyjadril súhlas a že súhlasil s každým takto upraveným inštitútom, povinnosťami na ňom viaznucimi, alebo jednoducho len preceňujúca význam v zmluve prejavenej vôle, či formálnu oddelenosť niektorého z dojednaní, opomína samotnú podstatu spotrebiteľskej ochrany, spočívajúcu na premise, že spotrebiteľovi neprijateľné podmienky predovšetkým nemožno predkladať, a pokiaľ tak dodávateľ urobí, koná nepoctivo a musí byť uzročený s tým, že na takéto neprijateľné podmienky súd neprihliadne bez ohľadu na to, či a do akej miery sa spotrebiteľ tou ktorou podmienkou zaoberal. Takto je podľa názoru súdu potrebné nazerať aj na zmluvnú podmienku trvania úročenia aj po zosplatení úveru. Táto nepochybne predstavuje nad zákonný rozsah výrazný zásah do právneho postavenia spotrebiteľa, pretože nezanedbateľne zvyšuje jeho náklady spojené s úverom. Nemožno preto racionálne pripustiť, aby náležite informovaný spotrebiteľ, dobrovoľne a bez vplyvu na možnosť dohodnutia zmluvného vzťahu i bez pre neho nevýhodnej podmienky, takúto nevýhodnú podmienku prijal; na strane druhej je notoriou, že dodávateľia predkladajú spotrebiteľom formulárové návrhy zmlúv, ktoré vzhľadom na svoj rozsah, formu, štruktúru a použité výrazové prostriedky, nie sú spotrebiteľia schopní v rámci predzmluvného rokovania komplexne poznať a v takomto rozporení obyčajne podpisujú písomnosti tak, ako sú im predkladané alebo nemajú reálne na výber a v záujme poskytnutia úveru, neraz v ťažkých životných situáciách pristúpia na akékoľvek úverové podmienky. Ani v posudzovanej veci nebola tvrdená, a ani dokazovaná zistená, skutočnosť, ktorá by túto inak paušálne sa vyskytujúcu situáciu pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv v akomkoľvek smere pozmenila. I tu nemožno inak ako skonštatovať, že žalovaný rozhodne nemal objektívne vzaté ekonomický, právny, praktický, ani iný dôvod, pokiaľ by o rozsahu úročenia bolo jednané, a to korektne natoľko, aby tomu i porozumel, a pokiaľ by i mal reálne na výber, aby na túto podmienku pristúpil.

24. Podľa vyššie uvedených zistení a citovaných právnych ustanovení Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka účinných ku dňu uzavretia úverovej zmluvy, súd konštatuje, že veriteľovi nevzniká nárok na úhradu úrokov z úveru za obdobie od vyhlásenia jeho predčasnej splatnosti, t.j. od 25.3.2019 do budúca. Za stavu predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru žalobcovi vzniká iba právo na jednorazové vrátenie nesplatennej požičanej istiny úveru, kapitalizovaných úrokov z úveru a poplatkov splatných ku dňu zosplatenia úveru.

25. Žalobca predložil Všeobecné obchodné podmienky, ktoré sú účinné od 1.1.2018. Zmluva z 23.7.2018 neobsahuje žiadne ustanovenie o účení úveru za obdobie po vyhlásení predčasnej splatnosti, ani na žiadne ustanovenie všeobecných obchodných podmienok pre tento prípad neodkazuje. V zmluve sa ani nekonštatuje, že sa oboznámil so všeobecnými zmluvnými podmienkami, okrem časti upravujúcej poistenie úveru, že tieto sú súčasťou zmluvy a že ich prevzal. Všeobecné úverové podmienky účinné k 23.7.2018 v bode 1. pri úrokovej sadzbe upravujú síce povinnosť dlžníka splácať úroky z úveru aj po dni jeho predčasnej splatnosti, avšak z vyššie uvedených dôvodov nie sú súčasťou úverovej zmluvy z 23.7.2018. Okrem toho odporujú zákonu, keďže povinnosť platiť úroky z poskytnutého úveru je obmedzená iba na trvanie zmluvného úverového vzťahu. Zmluvný úverový vzťah vyhlásením predčasnej splatnosti končí, dlžníkovi vzniká povinnosť dlh vrátiť v deň splatnosti. Preto aj prípadná dohoda o povinnosti dlžníka spotrebiteľa platiť úroky z úveru po jeho splatnosti odporuje zákonu, t. j.

§ 503 ods. 3 druhá veta Obchodného zákonníka, a preto by bola podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná.

26. Podmienka neplatnosti je daná aj z dôvodu, že tak závažná skutočnosť spotrebiteľského zmluvného vzťahu, ako je úprava platenia úrokov, nemôže byť obsiahnutá sčasti v texte zmluvy (úroková sadzba) a sčasti vo všeobecných úverových podmienkach (povinnosť platiť úroky od predčasnej splatnosti úveru do splatenia úveru), čím vykazuje znaky neprijateľnej zmluvne podmienky podľa § 53 ods. 1, ods. 2 a § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka. Tým veriteľ zavinil možnosť uzavretia dohody o individuálnej zmluvnej podmienke, pretože, ak by dlžník odmietol uzatvoriť dohodu podľa bodu 1. všeobecných úverových podmienok, t.j. dojednanie úročenia aj po splatnosti úveru, veriteľ by na uzavretie úverovej zmluvy ako celku nemusel nepristúpiť a dlžník by obsah zmluvy nemohol ovplyvniť.

27. Povinnosť dlžníka uhradiť úroky z úveru za čas po zosplatnení by bola v rozpore s ustanovením § 52 ods. 2, § 53 ods. 1, ods. 2, § 54 ods. 1, ods. 2, § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z., § 503 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Obchodného zákonníka, a to vzhľadom k ustanoveniu § 39 Občianskeho zákonníka.

28. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 16.12.2016 sp. zn. 9Co/255/2017 vo veci Okresného súdu Trebišov sp. zn. 12Csp/61/2016 (X. B., a.s. c/a V. J.), rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 14.11.2017 sp. zn. 6Co/214/2017, vo veci Okresného súdu Košice-okolie sp. zn. 14C/91/2017, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30.5.2015 sp. zn. 6Co/190/2014 a uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 25.9.2018 sp. zn. 11Co/173/2018-100 vo veci Okresného súdu Trebišov sp. zn. 12Csp/202/2017 (Bencont, a.s. pôvodne X. B. T..Q., / Š. B.) a hlavne rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 25.9.2019 sp. zn. 11Co/285/2019 vo veci Okresného súdu Trebišov sp. zn. 12Csp/24/2018, ktorým z rovnakých dôvodov nevyhovel žalobe žalobcu Prima banka s.r.o. v časti o úhradu zmluvných úrokov z úveru za obdobie po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru.

29. Vzhľadom k vyššie uvedeným dôvodom, súd vyhovel žalobe žalobcu iba v časti nároku uplatneného vo výške 1 513,48 Eur, a v prevyšujúcej časti o zaplatenie úrokov z úveru za obdobie po dni predčasnej splatnosti úveru žalobu zamietol.

30. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., súd uložil žalovanému uhradiť aj úroky z omeškania zo sumy 1 459,54 Eur ako dlžnej sumy nesplateného úveru do splatnosti úveru, t.j. do 23.7.2018 do zaplatenia. Výška úrokov je o 5 % vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky k 26.3.2019 (0,00 %). Súd zamietol žalobu aj v časti nároku na zaplatenie úrokov z omeškania zo splatných úrokov z úveru z dôvodu, že úroky z omeškania ako sankcia nemôžu plniť aj úlohu sankcie za príslušenstvo pohľadávky.

31. Žalobca uplatnil v žalobe nárok v celkovej výške 1 513,48 Eur, súd vyhovel žalobcovi priznaním sumy 1513,48 Eur, a preto podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) uložil žalovanému uhradiť pre žalobcu trovy konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov rozhodne súd podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trebišov v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je podanie určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo,
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).